

UUTiset

Puhutettiin

► Kansainvälinen ilmastopaneeli IPCC varoittaa raportissaan alempaa vakavammista ilmastomuutoksen seurauksista. Grönlandin ja Etelämantereen jääalueiden sulaminen vaikuttaa merkittävästi merenpinnan nousuun.

Pää pois pensaasta. Faktaa ja kaikkien juttu.

Juha Mäkinen HS.fi:n Facebookissa

Kehittyvien talouksien nousu ja länsimaiden velkakupla pitävät onneksi huolen siitä, että alarmistien hulluimmat rahanruinausideat jätävät toteutumatta tässä hössötyksessä.

Raoul Konnos HS.fi:n Facebookissa

Huvittavia noi tyypit, jotka sanovat vaan, että "en usko", "eipäs ole", "se on vale" ilman yhtään puoliksikaan kunnollista, tieteeseen pohjautuvaa vastaväitettä IPCC:n raportille.

Helena Takala HS.fi:n Facebookissa

Nimipäivät

Mikko, Mika, Mikael, Miika, Miikka, Miska, Miko, Mikaela (suom.), Mikael, Mikaela (ruots.), Kyrö (ortod.)

Värillä ei ole enää väliä

Takavuosina vaaleissa jännitettiin, tuleeko eduskunnasta sininen vai punainen. Ne ajat ovat ohi.

HS-analyysi

Unto Hämmäläinen
unto.hamalainen@hs.fi
Kirjoittaja on
Kuukausliitteen toimittaja.

Takavuosina vaalien pääkysymys oli, kumpi blokki, porvarit vai vasemmisto, sai enemmistön eduskuntaan. Nyt suurin uutinen on, mikä puolue on suurin. Vasemmiston paikkamäärä on valvhiikaa kiihtunut puolesta neljänneksen.

TUNTUU suorastaan kummallista rihtyä pohdiskelemaan eduskunnan voimasuhteita siihen vanhaan tapaan, jossa laskettiin toiseen blokkiin vasemmistopuolueet eli *socialistiset* puolueet ja toiseen blokkiin porvarilliset puolueet eli *ei-socialistiset* puolueet.

Näin on kuitenkin pakko tehdä, sillä tämä analyysi käsittelee eduskuntavaalien tuloksia koko itsenäisyyden aikana.

Jos soveltaa vanhaa tapaa nykyiseen eduskuntaan, pitää laskea ensin yhteen Sdp:n, vasemmistoliiton ja siitä erotetun vasemmistoryhmän yhteinen paikkamäärä. Tulokseksi tulee 56 edustajapaikkaa.

Sen jälkeen lasketaan yhteen kaikki muiden puolueiden paikkamäärät. Tulokseksi tulee 144 edustajapaikkaa.

Hurraa! Eduskunnassa on vankka porvarienemmistö luvuin 144–56.

VARMUUDEN vuoksi on syytä todeta, että tuo oli vitsi, siis vanha vitsi.

Tällä asialla ei takavuosina ollut varaa vitsailla.

Voi sanoa, että lähes sata vuotta eduskuntavaalien tärkein kysymys oli se, kumpi blokki, porvarit vai vasemmisto, sai enemmistön eduskuntaan.

Siinä taistelussa oli paljon tunnetta mukana. Oli tapana puhua eduskunnan väristä. Jos vasemmisto sai enemmistön, eduskunta oli punainen.

Hui.

Vaali-ilta vertailtiin toimittuksessa kynät sauhuten vasemmiston ja oikeiston paikkamääriä. Se oli tarkkaa puuhaa, sillä näiden kahden blokin välinen ero oli 1980-luvulle asti hyvin pieni.

Se näkyy hyvin tällä sivulla olevassa tulostaulukossa. Punainen väri ylsi silloin lähes enemmistöön ja meni muutaman kerran ylikin sadan paikan maagisen rajan.

EDUSKUNNAN vasemmistoenemmistöstä pelättiin porvaripuolella kuin ruttoa.

Sen vuoksi vaalikeskustelut olivat outoja. Porvarit puhuivat kiivaasti sosialismista, josta vasemmisto väikeni tai keskusteli hyvin miedosti.

Eduskunnan vasemmistoenemmistöstä pelättiin porvaripuolella kuin ruttoa.

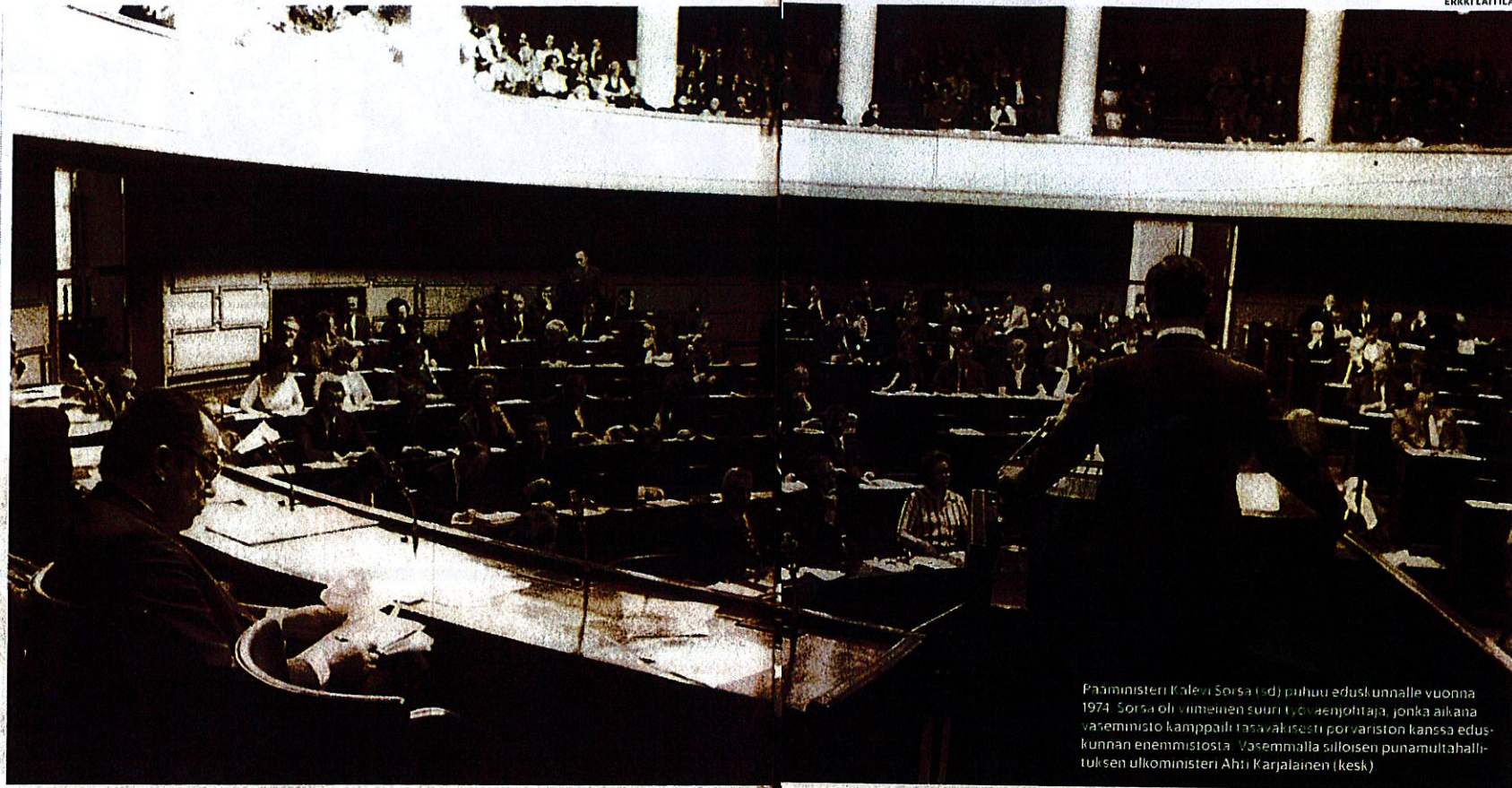
Sen vuoksi vaalikeskustelut olivat outoja.

Se oli molemmiin puolin taktikoita. Vasemmistossa tiedettiin, etteivät suomalaiset kannattaneet radikaaleja muutoksia.

Porvarit puolestaan tiesivät, että sosialismilla pelottelu puri suomalaisiin. Pelko sai porvarien äänestäjät liikkeelle ja passiiviset demarien kannattajat.

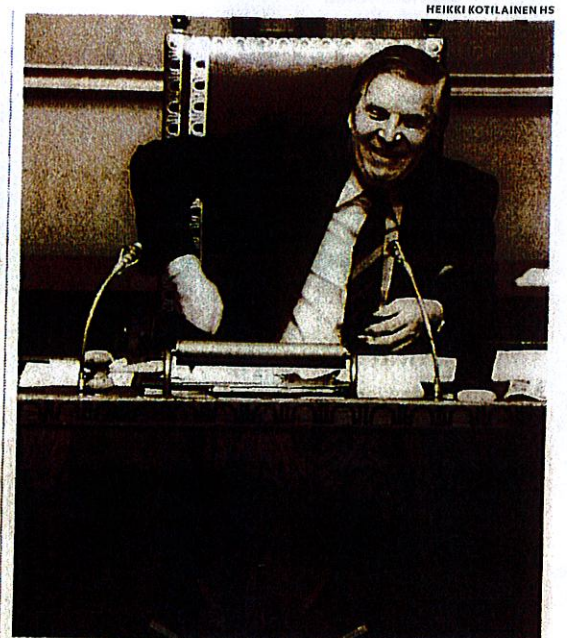
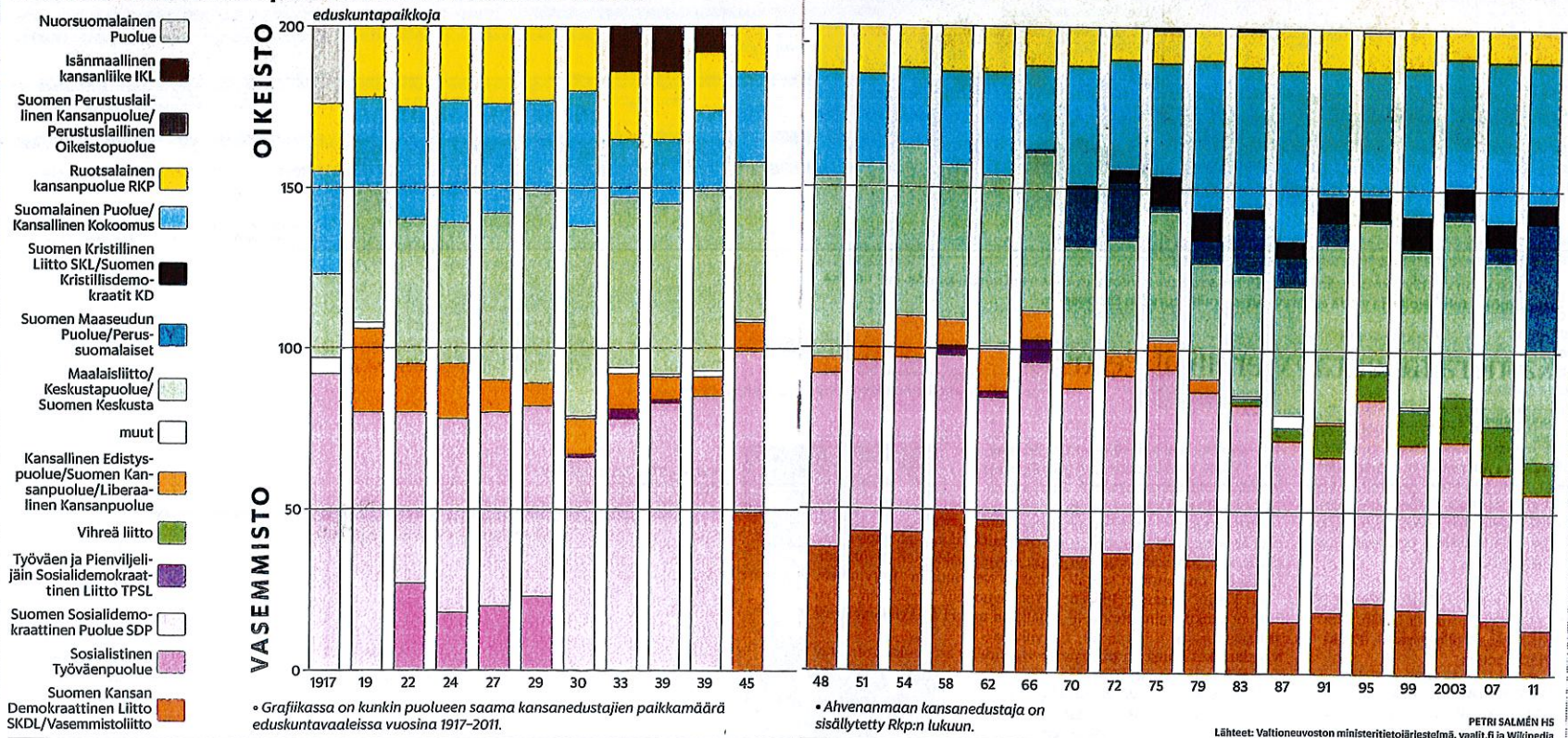
NIINPÄ porvarit lukivat ääneen Sdp:n periaateohjelmaa vuodelta 1952, jossa vaadittiin pankkien, vakuutusyhtiöiden, lääkeyhtiöiden ja apteekkien kansallistamista.

Se oli myöskin tuottoisaa puuhaa. Pankkien sekä vakuutus- ja lääkeyhtiöiden omistajat – apteek-

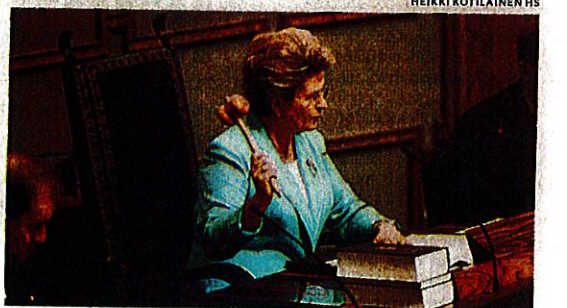

Pääministeri Kalevi Sorsa (sd) puhuu eduskunnalle vuonna 1974. Sorsa oli viimeinen suuri työväenjohtaja, jonka aikana vasemmisto kamppaili tasaväkisesti porvariston kanssa eduskunnan enemmistöstä. Vasemmalla silloisen punamultahallituksen ulkoministeri Ahti Karjalainen (kesk).

Eduskuntavaalien tulos puolueittain vuodesta 1917 alkaen

Keskustapuolueen Johannes Virolainen eduskunnan puhemiehenä vuonna 1981.

Kokoomuksen Riitta Uosukainen (kok) nautti päätöksen perustuslaista vuonna 1999.

kareista nyt puhuttakaan – antoivat mielihyvin vaalirahaa porvaripuolueille.

Vaalien jälkeen sotakirveet haudattiin nopeasti ja suuri sosialismikeskustelu näivettyi pienten teoreettiskopioiden pohdiskeluksi.

Vaalitaistelun muistot pyyhittiin pois viimeistään siinä vaiheessa, kun porvarit ja sosialistit ryhtyivät kokoamaan yhteistä hallitusta ja jakamaan ministeripaikkoja.

SOSIALISMISTA puhuminen lopui vaaleissa vasta 1990-luvun alussa.

Eduskunnan värillä ei ollut enää väliä, ja vaalitulostakin ryhdyttiin tarkastelemaan uudella tavalla.

Suurin uutinen oli, mikä puolue oli suurin, koska sen tiedettiin saavan pääministerin paikan. Toiseksi suurin uutinen oli, mikä puolue oli toiseksi suurin, koska sen tiedettiin saavan valtiovarainministerin ja ulkoministerin sekä eduskunnan puhemiehen paikat.

OLISI luultu, että kun sosialis-

milla pelottelu loppui, se olisi koitunut eduksi vasemmistolle, varsinkin Sdp:lle.

Jostain syystä on käynyt päinvastoin. Vasemmiston paikkamäärä on laskenut vaaliilta: se sai 1995 vaaleissa 85 paikkaa ja nyt enää 56.

Vasemmiston kiihtuminen on tapahtunut vaihkeaa. Siihen on jo totuttu, eikä sitä pidetä edes järin dramaattisena kehityksenä.

Näin on vain käynyt, mitäpä siitä.

SAAKO esittää välihuodon? Vasemmiston kiihtuminen on hyvin dramaattinen tapahtumasarja, jolla voi alkaa myöten olla suuria vaikutuksia. Näin voisi käydä esimerkiksi siinä vaiheessa, kun maltilliset Jyrki Kataisen tai Seppo Kääriäisen tapaiset porvaripoliitikot olisi siirretty syrjään ja uudet porvarijohtajat haluaisivat panna hyrskynmyrskyn.

Suomi on pysynyt hyvin tasapainossa silloin, kun voimalla on ollut vastavoima. Jos vasemmisto jää pysyvästi näin heikoksi, siitä ei enää ole porvariston vastavoimaksi.